

Informácia o priebehu a výsledkoch oficiálnej návštevy predsedu vlády Slovenskej republiky Petra Pellegriniho v Talianskej republike v dňoch 21.-22. novembra 2018

Zhrnutie

Dvojdnňová oficiálna návšteva PV Slovenskej republiky P. Pellegriniho v Ríme sa uskutočnila pri príležitosti významných bilaterálnych výročí – 100. výročia vzniku prvej Československej republiky a 25. výročia diplomatických stykov medzi Slovenskou republikou a Talianskou republikou. Išlo o prvú návštevu PV Slovenskej republiky po takmer desiatich rokoch. PV Slovenskej republiky P. Pellegrini počas stretnutia s PV Talianska G. Contem prediskutoval aktuálne otázky bilaterálnych vzťahov s dôrazom na ekonomickú agendu, európske a zahranično-politické témy. Rokovanie sa uskutočnilo vo veľmi priateľskej a neformálnej atmosfére, pričom partneri sa sústredili aj na aktuálne otázky fungovania a budúcnosti Európskej únie a nevyhli sa ani diskusii o modalitách čelenia migračnej krízy a polemikám ohľadne nastavenia talianskeho štátneho rozpočtu pre r. 2019. Návšteva tiež prispela k zreálneniu nepriaznivého obrazu V4 v Taliansku. PV Talianska G. Conte prijal pozvanie na návštevu Slovenskej republiky v roku 2019.

PV Slovenskej republiky v Ríme navštívil misiu Eunavfor Med Sofia a za vojenských pôct položil veniec na Oltár vlasti - symbolicky na miesto, kde bola pred 100 rokmi de facto uznaná budúca Československá republika (akt odovzdania bojovej zástavy vtedajším PV Talianska V. E. Orlandom do rúk M. R. Štefánika 24. mája 1918).

Informácia

Stretnutie s predsedom vlády Talianskej republiky

Premiéri Slovenska a Talianska zdôraznili význam tejto oficiálnej návštevy pri príležitosti dôležitých bilaterálnych okrúhlych výročí - 100 rokov od uznania ČSR Talianskom a 25 rokov diplomatických vzťahov medzi Slovenskou republikou a Talianskom. PV Slovenskej republiky podčiarkol historickú úlohu Talianska, ktoré vojensky a politicky pomohlo pri vzniku prvej Československej republiky v roku 1918 ako aj pri prežití novovzniknutého štátu. Označil za dôležité, aby Taliansko aj naďalej zohrávalo v stredoeurópskom regióne pozitívnu úlohu. Ocenil veľmi dobrú spoluprácu v rámci predsedníckej Troiky OBSE a potvrdil záujem Slovenskej republiky nadviazať na priority talianskeho predsedníctva v OBSE (Slovenská republika prevezme od 1.1.2019 predsedníctvo v OBSE po Taliansku).

Partneri konštatovali výbornú kondíciu vzájomných ekonomických vzťahov, čo potvrdzuje nepretržitý nárast vzájomného obchodu niekoľko rokov po sebe. P. Pellegrini potvrdil záujem Slovenskej republiky o pokračovanie spolupráce v sektore jadrovej energetiky, v oblasti stavebníctva, železničnej infraštruktúry ako aj v oblasti bezpečnosti. Premiéri o.i. hovorili o dodávke vrtuľníkov Augusta od talianskej spoločnosti Leonardo a nákupe diagnostických lokomotív (NERMEC, Bari), ktoré by mohli byť využité na diagnostiku železničných tratí v Slovenskej republike. P. Pellegrini vidí potenciál spolupráce medzi Slovenskom a Talianskom aj v oblasti leteckého priemyslu. Predsedovia vlád ocenili aj pozitívny trend vývoja slovensko-talianskeho cestovného ruchu, vrátane rastúceho záujmu talianskych turistov o Slovensko.

PV Slovenskej republiky informoval G. Conteho o prioritách slovenského predsedníctva vo V4 a o jeho zameraní sa predovšetkým na pozitívnu regionálnu a európsku agendu.

Pri viacročnom finančnom rámci EÚ P. Pellegrini uviedol, že Slovenská republika je pripravená po Brexite zvýšiť svoj príspevok do rozpočtu EÚ. Podľa G. Conteho sa Taliansko zasadzuje skôr za zefektívnenie využitia zdrojov, ktoré vynakladá EÚ na vlastnú administratívu (30% celkového rozpočtu). Nová metóda výpočtu príspevkov do rozpočtu navyše znevýhodňuje Taliansko a robí z neho čistého platcu až vo výške 9-10 mld. EUR. G. Conte by uprednostnil schválenie európskeho rozpočtu až po voľbách do Európskeho parlamentu, lebo výsledok volieb už bude zrejme odrážať novú realitu v EÚ. P. Pellegrini podčiarkol dôležitosť takého výsledku eurovolieb, aby po nich v Európe nevyhral euroskepticizmus.

Premiéri potvrdili svoje známe pozície v agende migrácie. P. Pellegrini navrhol talianskej strane, po vzore úspešnej spolupráce Slovenska s Rakúskom v minulosti, dočasné využitie kapacít v azylovom centre v Gabčíkove. Azylanti, ktorých by dočasne prijala Slovenská republika by sa po ukončení azylovej procedúry vrátili do Talianska, alebo by boli repatriovaní do krajín pôvodu. Premiér G. Conte za ponuku poďakoval s tým, že ju Taliansko preštuduje. Slovenský premiér informoval o príspevku Slovenskej republiky a ostatných krajín V4 (spolu vo výške 35 mil. EUR) do Zvereneckého fondu EÚ pre Afriku. Substantívna časť týchto prostriedkov bude pod gesciou Talianska použitá na nákup lodí, výcvik personálu líbyjskej pobrežnej stráže a pomoc s manažmentom južných hraníc Líbye. Premiéri sa zhodli na potrebe zvýšenia rozpočtu pre FRONTEX, ale aj na ich zodpovednom využití pri rešpektovaní suverenity Talianska. Premiéri hovorili o otázke zmeny mandátu operácie Eunavfor Med Sophia, kde sa Taliansko snaží o zmenu smerom k rozšíreniu vyloďovacích prístavov aj mimo Talianska. Taliansko súčasne požaduje zdieľanú solidaritu a zodpovednosť za rozmiestňovanie migrantov v rámci EÚ. PV Slovenskej republiky potvrdil slovenskú podporu pre pokračovanie operácie Sophia aj v ďalších rokoch s rovnakým alebo konsenzuálne dohodnutým mandátom. Konštatoval, že koncept povinného prijímania migrantov je v Slovenskej republike politicky nepriehtodný. P. Pellegrini zároveň informoval talianskeho partnera o politických polemikách v Slovenskej republike o Globálnom rámci k migrácii. PV Conte potvrdil, že talianska vláda tento dokument OSN aj napriek jeho komplexnosti podporuje.

PV Talianska G. Conte venoval značnú pozornosť vysvetľovaniu nastavenia talianskeho štátneho rozpočtu na rok 2019 s vyšším deficitom (2,4%), než povolujú pravidlá Paktu stability a rastu. Zdôvodnil ho potrebou oživiť domácu spotrebu a ekonomický rast, ktorému majú razantne pomôcť aj pripravované štrukturálne reformy. Podľa G. Conteho Taliansko už urobilo ústupok voči požiadavkám EK, keď pre najbližšie roky akceptovalo postupné znižovanie talianskeho deficitu, čo pôvodne nemalo v úmysle. Taliansko už niekoľko rokov po sebe stagnuje a smeruje k recesii, pričom v skutočnosti ani v novom rozpočte nedochádza k zvyšovaniu výdavkov vlády. G. Conte zároveň vidí priestor na mierne, nie však zásadné korekcie návrhu rozpočtu ešte do konca tohto roka. Korekcie by sa mohli týkať krátenia niektorých vybraných výdavkov, pričom úspory by potom bolo možné viac využiť na investície. Podľa PV Talianska je nevyhnutné pokračovať v dialógu medzi Talianskom a EK a je nelogické, aby EK prijímala rozhodnutie o spustení procedúry voči Taliansku v čase, keď taliansky štátny rozpočet ešte nebol schválený. PV Slovenskej republiky vyjadril pochopenie pre snahu Talianska mať prorastový rozpočet a pokúsiť sa takto naštartovať svoju ekonomiku. Na druhej strane upozornil, že Slovenská republika ako člen eurozóny je zainteresovaná na jej stabilite a rešpektovaní európskych pravidiel. PV Slovenskej republiky vidí priestor na pokračovanie dialógu medzi EK a Talianska tak, aby boli rešpektované záujmy Talianska aj EÚ. Premiér G. Conte by uvítal podporu krajín V4 na európskej pôde v otázke posudzovania talianskeho rozpočtu.

Obaja premiéri sa venovali aj vzťahom s Ruskom. Zhodli sa na nízkej účinnosti niekoľkoročných sankcií a nevyhnutnosti pokračovania dialógu EÚ s Ruskom. Skonštatovali, že atmosféra pre príp. zrušenie sankcií nie je dobrá. P. Pellegrini potvrdil, že Rusko ostáva pre Slovenskú republiku dôležitým ekonomickým partnerom. Podčiarkol, že Slovensko bude v otázke sankcií rešpektovať európsky konsenzus, pričom ich uvoľnenie podmieňuje naplňaním Minských dohôd. G. Conte pozitívne hodnotil svoje nedávne stretnutie s prezidentom V. Putinom. Taliansko podporuje návrat Ruska do G7 a považuje Rusko za významného partnera pri riešení medzinárodných kríz. Taliansko preto ponúka iné prístupy v otázke sankcií, ktoré by vyšli viac v ústrety malým a stredným podnikom.

PV Talianska G. Conte prijal pozvanie na návštevu Slovenskej republiky v roku 2019.

Návšteva Eunavfor Med Sophia

Počas návštevy veliteľstva Eunavfor Med Sophia 21.11.2018 náčelník štábu operácie gen. Marco Lant poskytol PV Slovenskej republiky detailné informácie o mandáte, úlohách a doterajších výsledkoch tejto operácie. Uviedol zároveň, že práve v týchto dňoch sa v Bruseli rokuje o budúcnosti operácie. P. Pellegrini ocenil príspevok operácie Sophia k ochrane vonkajších hraníc Európy aj k bezpečnosti Európanov. Ocenil zníženie prílevu migrantov cez centrálnu stredomorskú trasu. Vyslaním dvoch rotácií príslušníkov OS SR do operácie Slovenská republika získala veľmi cenné skúsenosti, v prípade predĺženia mandátu operácie, ktoré podporuje, Slovensko opätovne zváži v roku 2020 vyslanie ďalšej skupiny OS SR. Informoval, že Slovenská republika sa bude podieľať na financovaní nákupu lodí pre líbyjskú pobrežnú stráž, ako aj výcviku obslužného personálu líbyjskej pobrežnej stráže (prostredníctvom Zvereňského fondu EÚ pre Afriku).

Záver a odporúčania vyplývajúce z návštevy

- Návšteva predsedu vlády Slovenskej republiky P. Pellegriniho v Talianskej republike splnila svoje ciele – pripomenula historickú úlohu Talianska a gen. M. R. Štefánika pri vzniku ČSR, napomohla vytvoreniu dobrej atmosféry pre pokračovanie úprimného politického dialógu, podporila pozitívne trendy v slovensko-talianskych ekonomických vzťahoch, potvrdila Slovenskú republiku ako presvedčeného proeurópskeho partnera Talianska a prispela k zreálneniu vnímania V4 v talianskom politickom a mediálnom prostredí.
- V súvislosti s pozvaním pre PV Talianska G. Conteho do Slovenskej republiky, ktoré partner prijal, bude potrebné identifikovať vhodný termín uskutočnenia návštevy v roku 2019.
- V prípade, že talianska strana prejaví záujem o spoluprácu pri dočasnom použití kapacít v azylovom centre Gabčíkove bude potrebné dohodnúť ďalšie detaily projektu.